

Dosarul nr. 3r-35/20

Instanța de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Centru – A. Cucerescu

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – V. Sîrbu, V. Mihaila, A. Minciuna

DECIZIE

12 februarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de către Vitalie Burciu,
în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de
Vitalie Burciu împotriva Consiliului municipal Chișinău, intervenient accesoriu Ion
Cernea cu privire la contestarea actului administrativ,
împotriva încheierii din data de 11 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin
care s-a respins cererea privind repunerea în termen, s-a declarat apelul depus de către
Vitalie Burciu inadmisibil,

constată:

La 09 iunie 2016 Vitalie Burciu a depus cerere de chemare în judecată,
concretizată ulterior, împotriva Consiliului municipal Chișinău, prin care a solicitat
anularea deciziei din data de 02 aprilie 2015 cu privire la operarea modificărilor în
configurația lotului de pământ din str. xxxx, parcela cu numărul cadastral xxxxx,
proprietatea lui Ion Cernea. (f.d. 3,15, vol.I)

Prin încheierea protocolară din 28 iunie 2016 a Judecătoriei Centru, municipiul
Chișinău, a fost atras în proces în calitate de intervenient accesoriu Ion Cernea.
(f.d. 17-18, vol.I)

Judecătoria Chișinău, sediul Centru prin hotărârea din data de 21 martie 2018 a
respins cererea de chemare în judecată depusă de către Vitalie Burciu ca fiind
nefondată. (f.d. 100,105-108, vol. I)

La 15 noiembrie 2018 Vitalie Burciu a depus cerere de apel împotriva hotărârii
din data de 21 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând repunerea
în termen a cererii de apel, invocând că a primit hotărârea motivată la 16 octombrie
2018. (f.d. 116-122, vol.I)

Prin decizia din data de 22 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a respins
apelul declarat de către Vitalie Burciu, s-a menținut hotărârea din data de 21 martie
2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.(f.d. 140,141-146, vol.I)

Curtea Supremă de Justiție prin decizia din data de 06 noiembrie 2019 a admis
recursul declarat de către Vitalie Burciu, a casat decizia din data de 22 ianuarie 2019 a
Curții de Apel Chișinău, cu restituirea cauzei la Curtea de Apel Chișinău. (f.d. 220-
228, vol.I)

Prin încheierea din data de 11 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a
respins cererea privind repunerea apelului în termen, s-a declarat apelul depus de către
Vitalie Burciu inadmisibil. (f.d. 242-243, vol.I)

Împotriva încheierii instanței de apel Vitalie Burciu a expediat recurs la 13 decembrie 2019 prin intermediul adresei electronice a Curții de Apel Chișinău, iar la 10 ianuarie 2020 a expediat recursul pe suport de hârtie în adresa Curții Supreme de Justiție, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii instanței de apel, repunerea în termen a cererii de apel din data de 15 noiembrie 2018, casarea deciziei instanței de apel din data de 22 ianuarie 2019, casarea hotărârii instanței de fond din data de 21 martie 2018 cu pronunțarea unei noi hotărâri privind admiterea cererii de chemare în judecată. (f.d. 2-22,31-42, vol.II)

În motivarea recursului Vitalie Burciu a indicat că la 15 noiembrie 2018 a depus apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând repunerea în termen a cererii de apel, anexând totodată probe justificative privind omiterea termenului.

În opinia recurentului, instanța de apel în ședința de judecată din data de 22 ianuarie 2019, consultându-se, fără a se retrage în camera de deliberare și fără a întocmi actul procedural, a dispus tacit repunerea în termen a cererii de apel din 15 noiembrie 2018, după care instanța de apel a examinat fondul apelului și a pronunțat decizia, prin care a respins apelul ca fiind neîntemeiat.

Ulterior, instanța de recurs a casat decizia instanței de apel, indicând că nu a fost examinată cererea lui Vitalie Burciu cu privire la repunerea în termen a cererii de apel.

La 11 decembrie 2019 instanța de apel a respins cererea cu privire la repunerea în termen a cererii de apel, cu concluzia căreia Vitalie Burciu nu este de acord, ori acesta nu a putut contesta dispozitivul unei hotărâri a instanței de fond, în care nu sunt expuse motivele, care au stat la baza respingerii cererii de chemare în judecată.

Recurentul susține că a întreprins toate măsurile de a lua cunoștință cu hotărârea motivată a instanței de fond, pe care a primit-o abia la 16 octombrie 2018 și ca urmare în termen de 30 de zile a contestat-o cu apel.

În opinia reclamantului este incorectă examinarea repetată, la 11 decembrie 2019, a cererii privind repunerea în termen a apelului depus la 15 noiembrie 2018 și acceptat tacit de instanța de apel la data de 22 ianuarie 2019. Acest fapt încalcă normele de drept material și procedural, ori legea nu prevede reexaminarea cauzei doar pe simplu motiv că instanța a omis să releve în decizia sa din 22 ianuarie 2019 faptul că a examinat cererea cu privire la repunerea în termen de declarare a apelului sau a omis să întocmească un act procedural și să anexeze la materialele dosarului procesul verbal.

Vitalie Burciu, în motivarea recursului a indicat motivele de fapt și de drept îndreptate împotriva hotărârilor instanțelor de judecată, care au examinat fondul cauzei și în final au respins cererea de chemare în judecată.

Instanța de recurs reține că prin Legea nr.116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova, iar în conformitate cu art. 257 alin. (1) al Codului administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 11 decembrie 2019.

Recursul declarat la 13 decembrie 2019 prin intermediul poștei electronice a Curții de Apel Chișinău și la 10 ianuarie 2020 înregistrat în direcția evidență și documentare procesuală a Curții de Apel Chișinău este depus cu respectarea termenului prevăzut de lege.

Conform art. 243, alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Examinând recursul, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 243, alin. (1), lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Din materialele cauzei rezultă că la 15 noiembrie 2018 Vitalie Burciu a depus cerere de apel împotriva hotărârii din data de 21 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând repunerea în termen de declarare a apelului, admiterea apelului, casarea hotărârii contestate cu emiterea unei noi hotărâri privind admiterea cererii de chemare în judecată. (f.d. 116,122, vol.I)

Instanța de apel prin decizia din data de 22 ianuarie 2019 a respins apelul declarat de către Vitalie Burciu, a menținut hotărârea din data de 21 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru. (f.d. 140,141-146, vol.I)

Curtea Supremă de Justiție prin decizia din data de 06 noiembrie 2019 a admis recursul declarat de către Vitalie Burciu, a casat decizia din data de 22 ianuarie 2019 a instanței de apel, cu restituirea cauzei la Curtea de Apel Chișinău, reținând că instanța de apel a omis să se expună asupra cererii cu privire la repunerea în termen a cererii de apel declarată de către Vitalie Burciu. (f.d. 220-228, vol.I)

Prin încheierea din data de 11 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea privind repunerea apelului în termen, s-a declarat apelul depus de către Vitalie Burciu inadmisibil. (f.d. 242-243, vol.I)

În conformitate cu art. 236, alin. (1), și (2), lit. d) din Codul administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs. Apelul se declară inadmisibil în special când apelul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art.232 alin.(1).

Conform prevederilor art. 195 din Codul administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art. 169-171.

În conformitate cu art. 362, alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116.

Prin prisma normelor enunțate, se constată că Judecătoria Chișinău, sediul Centru a pronunțat dispozitivul hotărârii la data de 21 martie 2018, termenul limită de depunere a apelului fiind 20 aprilie 2018, însă Vitalie Burciu a depus cererea de apel la 15 noiembrie 2019, respectiv, cu încălcarea termenului prevăzut de art. 362, alin. (1), din Codul de procedură civilă.

În speță, se atestă că Vitalie Burciu a beneficiat de dreptul său și în temeiul art. 116 din Codul de procedură civilă a solicitat repunerea în termenul de declarare a apelului, motivând că cererea de apel a fost înaintată în decurs de 30 de zile din momentul recepționării hotărârii motivate.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că instanța de apel prin încheierea din data de 11 decembrie 2019 corect a dat apreciere acestui argument, ori Vitalie Burciu a fost prezent la pronunțarea dispozitivului hotărârii din data de 21 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, pe cale l-a recepționat tot în aceeași zi. f.d. 201, vol.I). Prin urmare, acesta a cunoscut că termenul de contestare este de 30 de zile din momentul pronunțării dispozitivului hotărârii și urma în acest termen să depună apel.

Articolul 113 din Codul de procedură civilă stipulează că dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

La caz, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că Vitalie Burciu, solicitând repunerea în termen a cererii de apel, nu a indicat nici un motiv întemeiat privind omiterea termenului de declarare a apelului.

Faptul că hotărârea din 21 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a recepționat-o la 16 octombrie 2018, nu constituie temei de repunere a apelului în termen, deoarece Vitalie Burciu a cunoscut dispozitivul acestei hotărâri și urma să depună apel în termenul de 30 de zile.

Argumentul lui Vitalie Burciu precum că nu a putut depune apel la dispozitivul hotărârii din 21 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, fiindcă nu cunoștea motivele de respingere a cererii de chemare în judecată este apreciat de instanța de recurs ca fiind lipsit de substanță.

Sub acest aspect, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că termenul declarării apelului începe a curge din ziua imediat următoare datei pronunțării dispozitivului hotărârii, dar nu de la data comunicării hotărârii motivate.

În urma celor constatate, instanța de recurs menționează că exercitarea oricărei căi de atac și neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în termenul legal atrage decăderea din drept, afară de cazul când legea dispune altfel sau când partea dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei să efectueze acțiunea în termen.

Conform jurisprudenței CEDO participanții procesului de judecată urmează să-și asume un rol activ, urmărind cu diligență derularea procesului său și să dispună cu bună-credință de drepturile sale procedurale.

Conform art. 56, alin. (3) din Codul de procedură civilă participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Buna-credință prezumă că partea este obligată la intervale rezonabile de timp să manifeste diligență și să se intereseze de soarta dosarelor despre care cunosc cu certitudine că se află pe rolul instanței cu participarea lor și să respecte termenele prevăzute de lege.

Colegiul reamintește că termenul de apel este considerat un termen imperativ, absolut și peremptoriu, astfel că nerespectarea lui atrage după sine decăderea părții din dreptul de a mai exercita această cale de atac.

Așa fiind, se constată ca întemeiată soluția instanței de apel cu privire la respingerea cererii de repunere a apelului în termen și declararea apelului ca inadmisibil, fiind cert stabilit că Vitalie Burciu nu a prezentat probe ce ar confirma omiterea din motive întemeiate a termenului de declarare a apelului, motiv din care survin sancțiunile procedurale pentru subiectul obligat în raport procedural, în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție respinge ca fiind neîntemeiat argumentul lui Vitalie Burciu privind încălcarea de către instanța de apel a normelor de drept procedural prin faptul examinării repetate a cererii cu privire la repunerea în termen, ori prin decizia Curții Supreme de Justiție din data de 06 noiembrie 2019 s-a casat decizia instanței de apel din data de 22 ianuarie 2019 cu emiterea la rejudecare pe motivul neexaminării cererii de repunere în teren.

Prin urmare, instanța de recurs consideră că soluția instanței de apel este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul articolului 6 din Convenția Europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul.

În conformitate cu art. 243, alin. (1), lit. b) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul depus de către Vitalie Burciu.
Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Nina Vascan

Mariana Pitic